

Datum: 20191029
Handläggare: Rachel Törnell
Direktnr: 61 70 67

Läroplanernas övergripande mål utifrån verksamheternas nulägesanalys läsåret 2018/2019

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen, detta ska ske både på huvudmannanivå och förskole- och skolenhetsnivå. Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att kvalitetsarbetet fungerar och sker i verksamheten, samt att det dokumenteras.

I denna rapport följs Läroplanernas övergripande mål för skolan (kapitel 2) upp på huvudmannanivå.

1. Kort beskrivning av Barn- och ungdomsnämndens kvalitetssystem

---

En **arbetsplan** finns för varje verksamhet som revideras årligen och som beskriver hur enheten arbetar kontinuerligt för att uppfylla läroplanernas mål.

Till denna kommer en **utvecklingsplan** som upprättas årligen där verksamhetens huvudsakliga, övergripande utveckling tydliggörs. Här sätts mål för det kommande läsåret utifrån vad som synliggjorts i föregående läsårs Nulägesanalys. Olika aktiviteter kan planeras för olika arbetslag.

I slutet av läsårets upprättas en **nulägesanalys**. Här sammanställs de resultat, som enheten uppnått under läsåret:

- Rundan – rektors regelbundna besök i verksamheten där läroplanernas övergripande mål följs upp i verksamheten.
- Verksamheternas inre utvecklingsarbete – arbetslagens arbete med de lokala utvecklingsmålen
- Kunskapsmålen – nationella prov, betyg, arbetet med barn i behov av särskilt stöd, elevers närvaro
- Enkätresultat – frågor ställda till föräldrar och elever
- Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Resultaten sammanställs och analyseras. Slutsatser kring kommande utvecklingsområden görs för respektive del.

2. Fokusområden vid rundan

De områden rektor belyser vid rundan är

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande

Rektorerna har gemensamt tagit fram stödfrågor till de olika områdena. De kan även själva välja att ha specifika frågeställningar utifrån de tre områdena, utifrån de olika verksamheternas olika situation och utvecklingsområde.

Rundan är en av stommarna i förvaltningens kvalitetssystem. För att arbetet med Rundan ska få största effekt, är det viktigt att rektorer inför ett område är tydliga inför sin personal om vilket område och vilka frågor de kommer att belysa under kommande besöksperiod. Ledarna återkopplar sedan sin bild av verksamheten till personalen. Personalen bör få en möjlighet att bekräfta eller komplettera bilden. I slutet av läsåret utgör rektors dokumentationer ett av underlagen till verksamhetens Nulägesanalys.

3. Resultat från Rundan - verksamhetsbesök

Det är en mycket varierad bild av fritidshemmets och skolornas verksamheter som synliggörs i verksamheternas Nulägesanalyser.

Variationen visar på att rektorer, bl.a. tack vare Rundan, har en verksamhetsnära och konkret bild av verksamheternas utvecklingsnivå utifrån läroplanernas övergripande mål. Med hjälp av konkreta exempel pekar de på händelser och situationer som synliggör lärande och utveckling.

rundskola skolor F-9

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Normer och värden**

- Konkreta exempel på hur man anordnar tex Trivseldag där äldre elever ges ansvar att ta hand om och hjälpa yngre och där man upplever att de också tar det ansvaret på stort allvar, vilket ger goda effekter för
- Ett respektfullt i klassrummet bemötande elever emellan och till lärare
- En stark vi-känsla och ett lugn på skolan – arbetsro
- En tydlig samverkan mellan skola och fritids där all personal är förebilder för samma värdegrund och regler
- En strukturerad rastverksamhet bidrar till ett förebyggande arbete som ger effekt även i klassrummet

- Strukturerat "basgruppsarbete" med en mycket medveten planering kring hur eleverna ska samarbeta och samverka. Detta skapar ett stort lugn och en påtaglig arbetsro
- Ett tydligt ledarskap i klassrummet
- Kollegor som uppmuntrar och stöttar
- Elevnära arbete med fokus på att lyssna in elevers behov och önskemål

Exempel på utvecklingsområden

- Ordningsregler och gemensamma värderingar behöver förankras tydligare
- När vuxna inte är med hårdnar språket. Vi behöver arbeta för att det språk vi vill ska råda botten i elevernas övertygelse om hur man ska vara mot varandra
- Nedskräpning i korridorer behöver upphöra
- Skapa ett gemensamt tänk i alla klassrum för att skapa en mer tillgänglig lärmiljö för alla, så som bildstöd, mål för varje lektion mm
- Kunskaper kring NPF behöver byggas på
- Rastverksamheten behöver utvecklas
- Rutiner och strukturer behöver utvecklas för att minska oro och otrygghet vid förflyttningar och på raster
- Ännu tydligare strategier och stödstrukturer kring de elever som har svårt att knyta an för att säkerställa en god lärandemiljö även vid ordinarie lärares bortavaro

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Kunskaper**

- Tillgängliga lärmiljöer som möjliggör att eleverna får goda inlärningsituationer
- Digitala lektionsplaneringar som gör undervisningen mer transparent för elever, föräldrar, kollegor, EHT, skolledning
- Lärares omsorg om den enskilda eleven skapar lärmiljöer som blir hanterbara och meningsfulla för eleven
- Ett språkutvecklande arbete i alla ämne, något som drivits på tack vare att skolan har elever med olika bakgrund
- Varierad undervisning både till tempo, innehåll och metoder
- Goda lektionsplaneringar med strukturer på tavlan
- Höga förväntningar på eleverna
- Extra anpassningar synliggörs för dem som behöver veta
- Konkreta förändringar i undervisningen efter genomförd läslyftssatsning

Exempel på utvecklingsområden

- Tätare kunskapsuppföljningar
- Gemensamma ämnesplaneringar behöver utvecklas. Inte minst för att kunna bedriva undervisning för elever i SU-grupp, förberedelseklass, mm
- Anpassa undervisningen utifrån olika elevers behov
- Mer satsning på IKT till både personal och elever för att kunna nyttja värdefulla stödfunktioner
- Säkra undervisning vid personalens sjukdom och annan frånvaro så att eleverna får en kvalitativ undervisning

- Lärande besök hos varandra i syfte att utveckla undervisningen – kollegialt lärande
- En tydligare fördelning av resurser till olika ämnen/grupper/elever utefter de analyser som kontinuerligt görs
- Mer kunskaper kring NPF för att stärka lärarna kring hur vi bäst möter alla barn

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Ansvar och inflytande**

- Elever som tar ett stort ansvar över sin lärsituation, dr IKT skapar goda förutsättningar för tillgänglighet
- Tydliga lektionsplaneringar underlättar för eleverna att ta ansvar för sitt lärande
- Elever bjuds in till inflytande över hur ett arbetsområde ska utvärderas och hur de ska visa sina kunskaper
- Lärare som ger elever stort utrymme att välja plats och form för den undervisning som bedrivs, tex lästråning på golvet i ett hörn av klassrummet
- Goda strukturer för elevråd, klassråd, matråd
- Kontinuerlig dialog mellan lärare och gruppen kring lärande, arbetsformer och redovisningssätt

Exempel på utvecklingsområden

- Vissa elever behöver mycket stöd för att göra avgränsningar kring användandet av internet. Skolan behöver finna goda strategier som hjälper eleverna att göra rätt
- Gemensamma strukturer för hur digitala system behöver utvecklas för att eleverna ska förstå och kunna orientera sig i vad som förväntas av dem
- Elevrådsstrukturer behöver utvecklas mer
- Vissa elever upplever undervisningen som tråkig. Vi behöver arbeta för att utforma undervisning som engagerar och bjuder in till ansvarstagande
- Lärhjälpen behöver utvecklas så att eleverna känner att de vill komma dit för att det är ett så bra stöd
- En ökad tydlighet till eleverna kring vad och när de ska vara med och påverka
- Arbete för att minska nedskräpningen

Förvaltningens analys grundskola skolår F-9

Arbetet med Normer och värden pågår ständigt på skolorna och blir aldrig klart. Det som särskilt lyfts fram i skolornas arbete under läsåret 2018/2019 är det viktiga arbete som elevhälsans personal gör och behöver göra. Att arbeta förebyggande och hälsofrämjande blir än mer viktigt då flera skolor upplever att undervisningssituationen blir allt mer utmanande. Alla lärare behöver ha kunskaper om ett lågaffektivt bemötande. Väl fungerande SU-grupper-alternativa, flexibla undervisningssituationer på den egna skolan, med kompetent och tillräcklig personal, upplevs vara framgångsrikt när det finns och fungerar och uttalas som ett viktigt utvecklingsområde då det saknas.

Arbetet kring kränkningar behöver utvecklas, tydliggöras och aktivt arbetas med långsiktigt. Skolorna identifierar att arbetsro, trivsel och trygghet är en grundförutsättning för en god lärmiljö och för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisning. I och med läsåret 19/20 har samtliga skolor genomfört utbildningssatsningen kring NPF i specialpedagogiska skolmyndighetens regi.

Elevhälsans personal och de särskilda kunskaper de besitter är avgörande för att en skola idag ska lyckas. Goda strukturer, rutiner och samarbete på alla plan är en nödvändighet. Förvaltningens bedömning är att omorganisationen där specialpedagogerna lagts under rektor i stället för under en central chef, har ökat förutsättningarna för ett mer elevnära, skolanpassat stöd.

Kopplingen till rasterna och till fritidshemmet är ytterligare ett fokusområde där det lyfts fram både goda exempel och utvecklingsbehov. Det tydliggörs att skolan behöver vara en helhet där även övrig personal och föräldrar blir delaktiga i värdegrund och förhållningssätt.

Efter att förvaltningsledningen haft särskilt fokus på kunskapsmålen, är bedömningen att även skolorna fått ett ökat fokus på uppdraget. Fortfarande är dockvariationen mellan skolor och lärare stor. Det stora antalet nya rektorer har bidragit till att arbetet ständigt behöver aktualiseras på förvaltningsövergripande nivå. Nulägesanalyserna ger en bild av att många skolor lyckas väl med att tydliggöra mål och förväntningar. De visar på en hög medvetenhet kring att involvera eleverna i undervisningen. Arbetet med UNIKUM, pedagogisk planering, bedömningar och återkoppling till eleverna är i fokus på de flesta håll. Syftet är att göra lärprocessen än mer synlig och förstälig.

En ökad tillgång till digitala verktyg och alla de möjligheter detta ger har gett tydliga avtryck i läsårets Nulägesanalyser. Det formativa arbetssättet, där elever kontinuerligt får vägledning för att komma vidare i sitt eget lärande, utvecklas. Även själva undervisningen blir mer och mer digitaliserad, inte minst p.g.a. de möjligheter digitaliseringen skapar kring den administrativa processen. T.ex.

- Tydliggörande av läxor, arbetsområden och uppgifter
- Pedagogiska planeringar i UNIKUM - som blir tydliga för både elever, kollegor till lärarna, studiehandledare och föräldrar
- Arenan som ger eleverna möjlighet att få en överblick av termin, arbetsveckor, dagar och lektioner
- G-suites – skapar goda förutsättningar för formativ bedömning
- Bedömningsmatriser i UNIKUM – ger elever, föräldrar, lärare, elevhälsa, skolledning en tydlig bild av hur eleven ligger till
- Digital närvaro

Det behövs fortfarande fokus på att utveckla både elevers och lärares digitala kompetens för att kunna ta tillvara på all den kraft och det stöd som digitaliseringen innebär.

Även under rubriken Kunskaper lyfts arbetet med SU-grupper fram. Lärare upplever sig mer och mer utmanade i att möta den stora bredden i sina klassrum. Det krävs att alla lärare har god kännedom vilka anpassningar de behöver göra för olika klasser och elever. När det inte räcker till kan ett mindre sammanhang, ofta under

delar av dagen, vara det som skapar den bästa lärsituationen. Förvaltningen behöver stötta skolorna i arbetet. Under läsåret är ett övergripande utvecklingsområde just Tillgängliga lärmiljöer.

Det är viktigt att det stora arbetet som behöver göras riktar in sig mot att möta varje elev i klassrummet så att det inte byggs upp stora SU-grupper där många elever ska gå. En breddad undervisningssituation med goda anpassningar måste vara grunden.

Även elevhälsans personal behöver ha ett stort fokus på kunskapsmålen. Det är skolans huvuduppdrag och det är angeläget att just denna process får stå i centrum för allt skolans arbete. Åtgärdsprogrammen ligger numer tillgängliga för undervisande lärande i UNIKUM, ett led i att skapa tydlighet kring elevernas behov.

UNIKUM och pedagogiska planeringar är även en förutsättning för att alla studiehandledare ska kunna ta del av undervisande lärares planering.

UNIKUM och tydliga lektionsplaneringar som är synliga i klassrummet är delar i att skapa en tillgänglig lärmiljö, något som skolorna arbetar aktivt med att utveckla.

När det kommer till elevernas möjlighet att ta ansvar för och ha inflytande på sitt lärande spelar, även här, digitaliseringen en stor roll. Stora vinster finns i och med de digitala verktygen och det blir tydligt att det är när eleverna har "ett till ett", var sitt eget digitalt verktyg, som den stora utväxlingen sker. En fortsatt satsning på utbyggnad av lärverktyg till Alingsås barn och elever är nödvändig. Det krävs dock fortsatt satsning på fortbildning till personalen för att de ska få en kompetens som kan leda till den utveckling som verktygen möjliggör.

Samtliga skolor sätter ord på att de råd som finns på skolorna, så som elevråd, klassråd, matråd osv, där eleverna ges formellt inflytande, är viktiga för elevernas upplevelse av inflytande. Det är förvaltningens bedömning att goda rutiner och strukturer finns på flertalet skolor, men några behöver lägga ytterligare utvecklingsfokus på detta för att komma vidare.

Fritidshem

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Normer och värden**

- Elevernas relationer och situation kartläggs av pedagogerna för att de ska kunna se hur de bäst kan stötta eleverna
- Rastverksamhet för aktivitet och trygghet
- Hjälps och vägleda vid konflikthantering – socialt samspel
- Ett aktivt och genuint lyssnande på eleverna – dialog
- Vissa mindre enheter uttrycker att det ibland är enkelt att få en samsyn kring värdegrundsfrågor och regler då enheten är överblickbar
- Pedagogernas kunskap om elevernas förutsättningar styr aktiviteterna på fritids
- Några fritidshem upplever att personalen har god kompetens kring ett lågaffektivt bemötande, vilket skapar trygghet och ro
- En lyhördhet inför behovet av att vuxna skapar fungerande grupper

Exempel på utvecklingsområden

- Elever som behöver extra anpassningar i undervisningen får inte glömmas bort på rasten. Här behövs ett utvecklingsarbete.
- Gemensam uppföljning av rastverksamhet tillsammans med lärarna behövs
- Utveckla det specialpedagogiska arbetet på fritidshemmet
- Mer kunskap kring ett lågaffektivt bemötande behövs
- Ökad samsyn kring bemötande
- Arbete med barnen kring hur en bör uttrycka sig behövs
- Samsyn och samarbete mellan avdelningar behövs – ”ett fritids”

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Kunskaper, utveckling och lärande**

- Pedagogerna tydliggör sitt arbete i pedagogiska planeringar på UNIKUM
- Verksamheten är målstyrd med kopplingar till läroplanen
- Samplanering med lärarna för samverkanstiden möjliggör för fritidshemmets personal att göra kopplingar till fritidsverksamhetens aktiviteter för att främja lärandet
- Verksamheten planeras utifrån elevernas förutsättningar och närmiljön
- De digitala verktygen används i lärandet, t.ex. green screen, filmskapande mm
- Observationer görs av pedagogerna under den fria leken för att kunna dra slutsatser om elevernas lärande
- Mål och resultat visas konkret för elever och föräldrar
- Läxhjälp erbjuds
- Aktiviteter på fritidshemmet kopplas till lärandet i skolan t.ex. teknik, praktisk matematik, läsning, idrott, mm

Exempel på utvecklingsområden

- Arbetet med pedagogiska planeringar behöver utvecklas
- Bättre och tydligare kopplingar mellan aktiviteter och läroplanen
- Användandet av Arenan och kommunikation med hemmen
- Personalen behöver lära mer om IKT för att få bättre utdelning av verktygen
- Mer fokus på kollegialt lärande och på fritidshemmets egen planering är nödvändig

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Ansvar och inflytande**

- Det finns en tydlig rytm och struktur över veckan och dagen som är känd för elever och föräldrar
- Eleverna är med och väljer på olika områden att arbeta med så som teknik, praktisk matematik, läsning, idrott, pyssel, mm
- Pedagogerna lyssnar in eleverna och planerar verksamheten utifrån deras livsvärld och efter deras mognad

- Flera skolor och fritidsråd där innehållet i verksamheten påverkas
- Eleverna ges ansvar genom att ansvara för olika sysslor, vilket skapar delaktighet och ansvarskänsla

Exempel på utvecklingsområden

- Tydliggöra fritidshemmets verksamhet i pedagogiska planeringar så att barn och föräldrar får en överblick och insyn i verksamheten
- Eleverna behöver ges insyn i vad det är de får vara med och påverka

Förvaltningens analys – fritidshem

Under läsåret har flera fritidshem fortsatt att utveckla de pedagogiska planeringarna i UNIKUM. Planeringarna blir ett viktigt medel ur flera aspekter:

- Tydliggöra kopplingarna mellan aktiviteter och läroplanens mål
- Synliggöra verksamheten för elever, vilket bidrar till deras möjlighet att påverka verksamheten
- Föräldrarna kan ta del av mål och verksamhet
- Yrkesstoltheten ökar när man vet varför man gör olika aktiviteter
- Det finns ett delande av planeringar i kommunen och i Sverige vilket kan ge input och vara arbetsbesparande
- Kollegorna på skolan kan ta del av fritidshemmets mål och arbeten och visa

Många barn i behov av stöd kan klara en lektionssituation väl då det finns struktur och tydliga förväntningar. På raster och på fritidshemstiden behöver dessa barn fortsatt struktur och tydlighet. Andra barn, som inte lyckas väl i klassrummet, kan blomstra inom fritidshemmets friare ramar där kreativitet och spontanitet kan finnas mer närvarande. Det är av största vikt att skola och fritidshem gemensamt identifierar de olika behoven för att ge förutsättningar att möta eleverna och därmed få en mer kvalitativ verksamhet i både skola och fritidshem. Det lågaffektiva bemötandet behöver förstärkas på samma sätt som i skolan.

Flera skolor har satsat på en mer strukturerad rastverksamhet och rastomsorg. De som gör detta ser tydliga positiva effekter för hela skolans arbete. Arbetet bidrar dessutom till att förtydliga pedagogernas olika roller och uppdrag i skolan och stärker den egna professionen.

Flera fritidshem upplever att avdelningarna arbetar för mycket för sig själva och har därför påbörjat arbete med att skapa "ett fritidshem" på skolan. Det skapar en större flexibilitet och ger barn och vuxna större möjligheter att finna sin rätta plats.

Samverkan mellan skola och fritids behöver utvecklas på de flesta skolor. Fortfarande får fritidshemmet allt för ofta anpassas efter skolans behov och önskemål. Fritidshemmets personal behöver ökad yrkesstolthet som kan komma av en mer målstyrd verksamhet, utveckling av rastverksamhet, fler förstelärare inom fritidshemmet, prioriterade utvecklingsområden som rektor leder specifikt för fritidshemmet mm. Det förtydligade uppdraget för Fritidshemmet i läroplanen kan

bidra till detta. Den STORA utmaningen för fritidshemmet är bristen på utbildad personal.

För att skapa struktur och utvecklingskraft finns ett behov av att utveckla det kollegiala lärandet och stort behov av samtalsledare, likanande upplägget på förskolan, skulle förmodligen vara mycket hjälpsamt. Kompetensutveckling för alla dem som saknar utbildning inom fritidshemmet är också avgörande.

rundsärskola och dess fritidshem

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Normer och värden**

- Miljöer utformade för att skapa trygghet
- Stor variation i kompletterande kommunikation för att möta varje elevs behov
- Nya elever kommer snabbt in i gruppen
- Rastaktiviteter och en begränsad skolgård bidrar till att eleverna uppmärksammar varandra och rollekarna tydliga
- Ständigt fokus finns hos pedagogerna att eleverna ska utveckla sin förmåga att fungera i grupp
- Tydlig planering för läsårets aktiviteter skapar tydlighet som bidrar till en god samverkan med grundskolan
- Vid sjukdom finns ett stort mått av omtanke från både personal och elever

Exempel på utvecklingsområden

- Elever behöver ges än fler sätt att kommunicera för att kunna framföra sina åsikter
- Tydligare rutiner för föräldrasamverkan

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Kunskaper, utveckling och lärande**

- Stor medvetenhet finns i elevernas utvecklingstrappa och anpassar undervisningen
- Pedagogiska planeringar görs i UNIKUM och lärloggen används för en formativ bedömningsprocess
- Vardagsnära händelser tas tillvara i undervisningen
- IKT och tecken som stöd vidareutvecklas ständigt. Ipads är viktiga verktyg som gör stor skillnad för eleverna i deras kunskapsutveckling
- Samplaneringen har utvecklats och synliggjort pedagogernas oliktankande vid bedömning, vilket är utvecklande

Exempel på utvecklingsområden

- Ett språkutvecklande arbetssätt
- Samverkan med grundskolan behöver vidareutvecklas. Både vad gäller skola och fritidshem

- Kommunikationen med föräldrarna behöver utvecklas för att kunna ge dem verktyg att vara delaktiga i sina barns lärande och utveckling
- Strukturera kontinuerliga uppföljningar av utvecklingsområden
- Betyg och bedömningsarbetet behöver utvecklas, inte minst kring de elever som inte är kommunikativ
- IKT-kompetensen behöver öka hos personalen för att kunna erbjuda eleverna stöd
- Dokumentation kring fritidshemmets temaarbeten kan utvecklas för att förstärka fritidshemmets uppdrag enligt de nya riktlinjerna

Exempel på områden där skolan upplever sig lyckas väl inom **Ansvar och inflytande**

- Det finns ett stort fokus hos personalen att ta tillvara och uppmuntra varje elevs individuella önskemål och intressen och utforma undervisningen efter detta.
- Vilja och åsikter efterfrågas ständigt
- Eleverna tränas i kamratvärdering kring olika elevarbeten
- I kommunikationen mellan pedagog och elev är de vuxnas bekräftelse på den vilja de uppfattar att eleven uttrycker ständigt närvarande

Exempel på utvecklingsområden

- -

Förvaltningens analys grundskola och dess fritidshem

Inom grundskolans verksamhet finns en stor kunskap kring inkludering och att möta alla elever utifrån deras olika förutsättningar. Pedagogerna har stor kompetens kring alternativ kommunikation och värnar om att möta eleverna med höga förväntningar. Trygghet och sammanhang är viktiga parametrar i utformningen av verksamheten.

Utmaningar finns i att hålla kunskapsmålen i fokus och hitta rätt i bedömningsarbetet. Här är det kollegiala utbytet viktigt, att byta erfarenheter och kunskap. De pedagogiska planeringarna och utvecklingen av utformningen av dem är ett viktigt utvecklingsfokus.

Inom grundskolan spelar IKT en avgörande roll för att kunna möta och utmana barnen på bästa sätt. Det finns en digital kompetensbrist hos personalen som behöver fyllas.

Samverkan med grundskolan är en viktig del av grundskolans verksamhet. När detta fungerar vittnar båda skolformerna om mervärde. Arbetet behöver utvecklas och särskilt beaktas på Ängaboskolan, där grundskolan nu ska hålla till under pågående byggnation. Det är även angeläget att under uppbyggnaden av Noltorpsskolan hela tiden ta med grundskolans perspektiv.

Det finns en mycket hög medvetenhet om utmaningarna för eleverna att kunna ta ansvar och att få ha inflytande. Det har lett till att just detta arbete är mycket välutvecklat och ständigt i fokus i varje interaktion med varje elev.

4. Prioriterade utvecklingsområden inför kommande läsår

I nulägesanalyserna sammanfattar fritidshemmen och skolorna utvecklingsområdena från *samtliga* delar (inte bara utifrån Rundan) och beslutar vad som behöver utvecklas och vara i fokus inför kommande läsår. Nedan ses en sammanställning av de utvecklingsområden som framkommit i enheternas nulägesanalyser:

Utvecklingsområde inom grundskolan	Antal skolor
Tillgängliga lärmiljöer/ NPF	10
Digitalisering, IKT	6
Värdegrundsarbete, trygghet och arbetsro	6
Kunskapsuppföljningar	4
Läroledarskap, tydlighet i klassrummet	4
Kollegialt lärande	2
Ärendegång, närvarorutiner	1

Flera skolor har fler än ett utvecklingsfokus

Utvecklingsområde inom fritidshem	Antal skolor
Dokumentation, planeringar, kommunikation, IKT	6
Tillgängliga lärmiljöer, NPF	6

Fritidshemmets nya riktlinjer, målstyrd verksamhet	5
Samverkan, mellan avdelningar och mellan skola-fritids	3
Trygghet, trivsel, arbetsro	3
Strukturer för dagen, aktiviteter	2
Elevinflytande	1

Några fritidshem har fler än ett utvecklingsfokus

Utvecklingsområde inom grundskola och dess fritidshem	Antal skolor
Tillgängliga lärmiljöer, NPF	4
Samverkan	3
Kommunikation, IKT	3
Utveckla strukturer	3
Kollegialt lärande	2

5. Kvalitet och inflytande - förvaltningens analys

Enligt skollagen ska varje huvudman systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Den genomgång som görs här av Nulägesanalysernas del kring Rundan, har två syften. I första hand handlar det om att förvaltningen ska säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetets olika delar efterföljs och skapar förutsättningar för utvecklingsarbete inom kommunens fritidshem och skolor. I andra hand syftar det till att ringa in styrkor och utvecklingsområden generellt i förvaltningen. Det är nödvändigt för att få en helhetsbild och kunna skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte och underlag för eventuella planerade, övergripande fortbildningsinsatser.

Systematiskt kvalitetsarbete

Även detta läsårs nulägesanalyser visar på utvecklingsområden och styrkor. Rektorernas beskrivningar visar generellt en bild av att verksamhetsbesöken, när de genomförs som planerat, bidrar till att skapa en verksamhetsnära förtroenhet med pågående utvecklingsarbete.

Vissa skolledare uttrycker att arbetet nära verksamheten, Rundan/verksamhetsbesök, ger inspiration och mening åt ledaruppdraget. Nulägesanalyser vittnar om att ledaren är närvarande i verksamheten och att besöken ger underlag för fortsatt utvecklingsarbete, medarbetarsamtal, lönesättning och många andra samtal och möten. Fler skolledare än tidigare vittnar om svårigheten i att prioritera besöken och i de fallen syns också tydligt att Nulägesanalysen blir mer av ett berättande om verksamheten än en vardagsnära bild. Förmodligen beror denna ökning på det stora antalet nyanställda skolledare samt upplevelsen av en allt mer pressad arbetssituation.

Prioriterat är att ständigt se över skolledarressursen och på olika sätt ge stöd när nya chefer får sina första ledaruppdrag. Verksamhetschefen efterfrågar erfarenheter från Rundan/verksamhetsbesök för att ytterligare förstärka vikten av rektors närvaro i verksamheten. I och med den nya löneprocessen har Rundan/verksamhetsbesök ytterligare satts i fokus vid rektorernas uppdragsdialoger. Vid nyanställningar går förvaltningens systematiska kvalitetsarbete igenom och särskild vikt läggs vid Rundan/verksamhetsbesök. Det är verksamhetschefernas övertygelse att det mest kvalitativa ledarskapet görs av den som är väl förtrogen med sin verksamhets vardag.

Rundan/verksamhetsbesök är bara en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Efter nya styrdokument och erfarenheter har förvaltningen identifierat flera delar som behöver utvecklas i detta arbete. Det rör sig bl.a. om:

- Kunskapsuppföljning
- Kränkande behandling
- Närvaro

Utvecklingsarbetet som behövs handlar både om att finna goda strukturer och mallar som underlättar för verksamheten att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, men även om att arbeta långsiktigt, med analyser och slutsatser samt förhållningssätt och värdegrund, för att långsiktigt öka kvaliteten, måluppfyllelsen.

Förslag till åtgärder på förvaltningsövergripande nivå med avseende på systematiska kvalitetsarbetet

- Nya skolledare ges utbildning och stöttning i hur förvaltningens kvalitetssystem fungerar.
- Utveckla och tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet. Dels på skolnivå men även på huvudmannanivå.

Utvecklingsarbetet

Det avgörande utvecklingsarbetet sker på varje förskola och skola, utifrån dess förutsättningar och behov. Det är därför Rundan/verksamhetsbesök utgör ett viktigt underlag för rektorerna att ringa in var de största utvecklingsbehoven finns. Tillsammans med övriga delar i Nulägesanalysen skapas en gemensam bild av vad nästa läsårs utvecklingsfokus ska vara.

Det är förvaltningens förväntan att fritidshem och skolor ringar in dessa behov innan det är dags att gå på sommarledighet, så all personal kan ha detta fokus när den nya terminen startar upp.

I och med den nya löneprocessen äger en uppdragsdialog rum i början av läsåret där den enskilda medarbetarens uppdrag, utifrån verksamhetens utvecklingsfokus, lyfts. Den ger ännu ett incitament att ringa in kommande läsårs utvecklingsfokus i tid.

Förstelärare, speciallärare, och andra funktioner är kompetenser som är med och driver utvecklingsarbete tillsammans med rektor. Barn- och elevhälsans arbete tillsammans med rektor och arbetslag utgör ett nödvändigt nav för att få hela verksamheten att fungera väl.

Ett förebyggande, hälsofrämjande, inkluderande och systemiskt arbete är nödvändigt för att fritidshem och skolor ska klara de utmaningar de står inför. Samhället förändras och nya krav ställs på oss som verksamhet. Det är av yttersta vikt att alla kompetenser inom förskola, fritidshem och skola har ett gemensamt fokus/målsättning; en tillgänglig, kompensatorisk lärmiljö där allt utvecklingsarbete ligger i linje med detta.

Skolornas behov av att utveckla strukturer för väl fungerande SU-grupper kommer att vara avgörande för att möta alla barn. Detta arbete är även avgörande för att de ordinarie klasslärarna ska orka och klara sina uppdrag och vilja stanna kvar som lärare och i Alingsås kommun.

Den stora kompetensbrist som hela skolsverige står inför kommer att behöva mötas med andra professioner än dem vi ser inom förskola, fritidshem och skola idag. Det är viktigt att Alingsås utvecklar på strategier för att behålla, locka och tillföra personal.

För att Alingsås nyanlända ska få en kvalitativ skolgång ser Barn- och ungdomsförvaltningen över organisationen för nyanlända. Översynen berör mottagande, modersmål, studiehandledning och SVA. Även arbetet med att stödja flerspråkiga barns språkutveckling i förskolan ska bli en del av översynen. För att dessa elever ska lyckas i sin kunskapsutveckling är utveckling nödvändig.

Under fyra år har skolorna haft i uppdrag att genomföra utvecklingsarbete inom de tre områdena Läslyftet, NPF och skolans digitalisering. När skolorna i och med läsåret 19/20 genomfört dessa satsningar ser förvaltningen nu ett stort behov av att skolorna själva ringar in de utvecklingsområden som varje skola, utifrån sina förutsättningar, behöver arbete vidare med.

Trots en stor omsättning på skolledare finns en stark övertygelse om att arbeta efter förvaltningens vision och det systemiska förhållningssätt som förvaltningen beslutat

ska vara vår grund i visionsarbetet. I allt utvecklingsarbete erfars att verksamheten, ledare och personal återkommer till dess innebörd och målsättning. Den är vägledande och bidrar till den påminnelse alla behöver för att ständigt komma vidare. I rekryteringsarbete och avgörande beslut upplever förvaltningen att vår organisation verkligen har något att marknadsföra, hålla fast vid, påminna om och som verkar vägledande. En tydlig, förankrad vision, som **Lust att lära**, är en stor tillgång för en organisation och upplevs skapa sammanhang, mening och arbetsglädje.

Planerade åtgärder på förvaltningsövergripande nivå med avseende på utvecklingsarbetet

- Utveckla och tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet. Dels på skolnivå men även på huvudmannanivå.
- Stötta skolorna i arbetet med tillgängliga lärmiljöer; strukturer för skolors SU-grupper, utveckling av rutiner kring kommundemensamma SU-grupper, tydlighet kring extra anpassningar, mm
- Stötta skolorna i arbetet med kunskapsuppföljningar; sammanställning, analys och åtgärder
- Översyn av organisationen kring nyanlända
- Satsning på kompetenshöjande utbildning för personal inom fritidshemmet som saknar utbildning
- Gemensam föreläsningdag v 44 för fritidshemmets personal utifrån det förtydligade uppdraget i fritidshemmet – planering och undervisning
- Gemensam fortbildningsdag v 44 kring digitala verktyg som främjar en tillgänglig lärmiljö
- Gemensam bedömningsdag för all skolpersonal med syfte att öka likvärdigheten i bedömningsarbetet i kommunen och sätta fokus på måluppfyllelsen
- Stöd, inspirationsträffar, nätverkande för förstelärare
- Nätverk för elevassistenter, speciallärare, specialpedagoger, fritidshemspersonal, IKT och praktiskt- estetiska ämnen
- Erbjudande av stöd och fortbildning inom IKT, olika system, mm för personalen